Maksuladustamise lõppemine

Kauba võõrandamine koos kauba väljatoimetamisega maksulaost

Kui kaup toimetatakse müügitehingu tulemusena maksulaost välja, maksustatakse müüki kui tavalist käivet 24-protsendilise määraga (maksustamise alus: KMS § 15 lg 1).

Erandina rakendub 0-protsendiline maksumäär kauba võõrandamisel rahvusvahelistes vetes sõitvale merelaevale (KMS § 15 lg 3 p 3) ja peamiselt rahvusvahelisi lende korraldava lennuettevõtja kasutatavale õhusõidukile (KMS § 15 lg 3 p 4).

0-protsendilise määraga maksustatakse ka maksulaost väljaviidava kauba eksport (KMS § 15 lg 3 p 1) ja ühendusesisene käive (KMS § 15 lg 3 p 2).

Kui Eestis maksukohustuslasena registreerimata välisriigi isiku, kellel puudub Eestis püsiv tegevuskoht, mille kaudu ta tegeleb ettevõtlusega Eestis, kaup toimetatakse maksulaost välja seoses kauba võõrandamisega Eestis registreeritud maksukohustuslasele, on maksu tasumise kohustus kauba ostjal pöördmaksustamise põhimõttel (KMS § 3 lg 4 p 5). Kui aga kauba ostab Eestis maksukohustuslasena registreerimata isik, tekib välisriigi isikul Eestis maksukohustuslasena registreerimise kohustus.

Maksuladustamise lõpetamine ilma võõrandamiseta

Kauba maksuladustamise lõpetamisel, mis ei ole seotud võõrandamisega, tekib kauba omanikul käibemaksukohustus (KMS § 3 lg 6 p 5). Sellises olukorras lähtutakse maksustatava väärtuse määramisel üldjuhul kauba soetusmaksumusest või omahinnast või kauba harilikust väärtusest, kui see on soetusmaksumusest või omahinnast madalam (KMS § 12 lg 13). Et tagada maksusoodustuse eesmärgipärast rakendamist, ei saa selliste kaupade maksulaost väljatoimetamisel maksustatav väärtus reeglina olla väiksem kui see, mis oli kaupade paigutamisel maksuladustamisele.

Maksuladustamise lõpetamisel kirjeldatud olukorras deklareerib maksukohustuslane käibemaksu käibedeklaratsioonil (KMS § 29 lõiked 1 ja 2). Käibemaksu arvestamine ja tasumine toimub antud juhul pöördmaksustamise korras KMD real 1 ja 4 ning kui tegemist on maksustatava käibe tarbeks kasutatava kaubaga, arvatakse tasumisele kuuluv käibemaks KMD real 5 sisendkäibemaksuna ka maha, mis tähendab, et reaalset maksukohustust nimetatud tehingust ei teki.

Kui maksuladustamise lõpetab maksukohustuslasena registreerimata isik, esitab nimetatud isik andmed kauba kohta tollideklaratsiooni vormil ja tasub käibemaksu tollialastes õigusaktides sätestatud korras, arvestades vajalike erisustega (KMS 38 lg 5^1).

Maksukohustust ei teki kauba omanikul oma kauba maksulaost väljatoimetamisest juhul, kui ta ise paigutas selle kauba ka maksulattu ning seda kaupa maksulaos ei võõrandatud, välja arvatud juhul, kui isik sai kasutada maksuvabastust kauba impordile, riigisisesele käibele või ühendusesisesele soetamisele vahetult järgnenud kauba maksulattu paigutamisel (KMS § 3 lg 6 p 5). Näiteks ei teki

kirjeldatud maksukohustust juhul, kui isik paigutab maksulattu teatud koguse vilja, müüb seda maksulaos nullmääraga, kuid toob võõrandamata jäänud osa viljast taas maksulaost välja.

Maksuladustamise lõppemine töötlemise tagajärjel

Maksusoodustust saab kohaldada üksnes teatud kaupade puhul. Selle põhimõtte kohaselt peab maksuladustamise viivitamata lõpetama, kui kaup ei kuulu pärast töötlemist enam nimekirjas toodud kaupade loetellu. Sellel juhul on maksuladustamise lõpetamise maksutagajärg sama, mis kauba laost väljatoimetamisel ilma võõrandamiseta ehk kauba omanikul tekib käibemaksukohustus ning maksustatav väärtus on kauba soetusmaksumus. KMS § 44^1 lg 8 kohaselt tuleb maksuladustamine viivitamatult lõpetada, kui kaup ei vasta töötlemise tulemusena enam lisas V toodud kaupadele. See rõhutab põhimõtet, et maksulaos on lubatud vaid piiratud töötlemine. Seega ei saa maksuladustamise eesmärk olla kaupade tootmine maksulaos.

Viimati uuendatud 03.07.2025